

ÅLESUND KOMMUNE
Kontrollutvalet

MØTEINNKALLING

Kopi til: Ordfører
Revisor
Rådmann

INNKALLING TIL MØTE I ÅLESUND KONTROLLUTVAL.

Onsdag 15. januar 2020, kl. 14.00, møterom 470, lavblokka, 4. etasje, Ålesund rådhus

Eventuelt forfall meldast til sekretariatet på 926 11735 eller på epost til bjorn.tommerdal@sksiks.no

SAKSLISTE:

- Sak 01/20 - Meldingar
- Sak 02/20 - Oppgaver for kontrollutvalet. Oversikt over sakstypar, årshjul og generell informasjon om arbeidet i kontrollutvalet.
- Sak 03/20 - Rapportering til kontrollutvalet – årsrekneskapen 2019.
- Sak 04/20 - Status omkring forvaltningsrevisjon av investeringsbudsjett, ref sak 25/19
- Sak 05/20 - Møteplan 2020 for Ålesund kontrollutval.

Eventuelt

Bente Bruun
leder
(sign.)

Melding nr. 1

Epost frå Harald Rogne til sekretariatet datert 6. januar 2020.

Status vedkomande hamnevesenet

Det blir vist til kontrollutvalsak 40/19 og 47/19. I sak 40/19 vart det lagt fram ei innstilling til bystyret. I bystyret vart saka utsett.

Når ny behandling skal bli gjort, vil det ligge føre høyrings svar frå hamnevesenet og rådmannen på eit brev frå advokatfirmaet Judicia i saksdokumenta.

Kontrollutvalet behandla dette brevet i sak 47/19, Saksdokumenta i sak 47/19 bør også følge saka til kommunestyret.

Dersom kommunestyret følgjer innstillinga frå kontrollutvalet, vil kontrollutvalet måtte behandle dei problemstillingane som går fram i saka som gjeld festeavgifter.

Kontrollutvalet som gjekk av ved årsskiftet har bedt det nye kontrollutvalet vurdere kommunen sine rutinar når det gjeld handtering av informantar og informasjon frå desse.

Helsing

Harald Rogne (settesekretariat i sakene om hamnevesenet)

SAK 02/20 OPPGÅVER FOR KONTROLLUTVALET. OVERSIKT OVER SAKSTYPAR, ÅRSJUL OG GENERELL INFORMASJON OM ARBEIDET I KONTROLLUTVALET.

1. Innleiing

Ordninga med at kommunar vart pliktig til å oppnemne eigne kontrollutval, vart innført med kommunelova i 1992 (lov 25.september 1992 nr 107 om kommunar og fylkeskommunar). Tidlegare hadde denne funksjonen med tilsyn og kontroll med kommunane vore plassert hjå formannskapet og eksterne organ, som fylkesmannen. Sistnemnte har, slik som andre eksterne kontrollorgan har framleis ein del kontroll- og tilsynsoppgåver med kommunane, men ikkje i same omfang som tidlegare.

Det vart i samband med forarbeida til kommunelova (Ot.prp. nr. 42 (1991-1992)) lagt betydeleg vekt på kontrollfunksjonen som kontrollutvalet skulle ha. Føresetnadene var på den eine sida at kommunestyret/fylkestinget skal trekkje opp meir overordna og langsiktige retningslinjer for den kommunale/fylkeskommunale verksemda, samt at dei på den andre sida skal kontrollere at desse vert følgt opp i praksis.

Ved lovendringa i 2003 var hovudfokuset på at kontrollutvalet skulle få ein meir aktiv og uavhengig rolle overfor kommunen samt dei som var ansvarleg for revisjon av kommunens verksemd. Ved lovendringa vart det eit nytt kapittel 12 som omhandlar internt tilsyn og kontroll, samt revisjon. Kapitlet erstatta den tidlegare § 60.

Ny kommunelov blei vedtatt av Stortinget i juni 2019 og trådde i kraft frå konstituerande kommunestyremøte hausten 2019. Lova forsterkar kommunane sin eigenkontroll. Proposisjon 46 L (forslag til lovvedtak) gir ei grundig innføring i mange problemstillingar og grunngjev lovgivar sine forslag.

Hovudsiktemålet for kontrollutvalet sitt arbeid er gjennom sitt løpande tilsyn og etterfølgjande kontroll med kommunal verksemd, i størst mogleg grad å vere med på å sikre at kommunens verksemd er i tråd med gjeldande lover og regelverk, samt skape tillit til den kommunale forvaltninga av fellesskapets ressursar på vegne av kommunens innbyggjarar.

2. Avgrensing

I det vidare ønskjar ein i hovudsak å framstille ein oversikt over saksbehandlinga i kontrollutvalet, herunder ein oversikt over saker fordelt på tre hovudkategoriar: Saker kontrollutvalet skal behandle, saker kontrollutvalet bør behandle, samt saker som elles kan takast opp til behandling. Ein vil samstundes prøve å lage ein oversikt over saker som blir behandla kvart kalenderår samt saksbehandlinga av desse, med tillegg av saker som elles kan komme opp og der det finst vedtekne prosedyrar for saksbehandlinga.

3. Heimelsgrunnlag

Kontrollutvalet si saksbehandling er heimla i kommunelova §§ 23 - 1 - 23 - 7 samt i forskrift av 27.06.2019 nr. 0614 om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner og forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner (Forskrift om kontrollutvalg og revisjon).

4. Saker til behandling i kontrollutvalet

4.1 Saker som skal behandlast i kontrollutvalet

4.1.1.1 Årsrekneskap

Det følgjer av kommunelova § 23 nr 2 at ”*kontrollutvalget skal påse at kommunens.. regnskaper blir revidert på en betryggende måte.*” Med rekneskap må ein her forstå årsrekneskap. Kva årsrekneskap omfattar og skal innehalde, følgjer av kommunelova § 14-3.

I dei tilfella der kommunen har skilt ut delar av si verksemd i eigne føretak som kommunale føretak (KF), er kontrollutvalet pliktig til å behandle desse då dei ikkje er eigne rettssubjekt, men ein del av kommunen og saman med rekneskapen til kommunen avspeglar dei den samla verksemda i kommunal regi.

4.1.1.2 Årsmeldingar

Det følgjer av koml. § 14 nr 3 at årsmelding skal føreligge seinast samtidig med årsrekneskapen til kommunen eller dei kommunale føretaka. Årsmelding og årsrekneskap skal samla sett gi eit heilheitleg bilete av den samla verksemda i kommunen i det føregåande året. Dette gjeld og for kommunale føretak.

Herunder ligg og om ønskjeleg utarbeiding av årsmelding for kontrollutvalet. Sjølv om kontrollutvalet fortløpande rapporterer til kommunestyret om resultata av sitt arbeid, jf. koml. § 23 nr 5, ser ein det som naturleg at utvalet også tek ei årleg oppsummering av saker som har vore oppe til behandling i utvalet.

4.1.1.3 Oppfølging av revisjonsmerknader

Det følgjer av kontrollutvalgforskrifta § 3 ei plikt for kontrollutvalet å sjå til at eventuelle merknader eller forhold revisor har påpeikt i samband med årsrekneskapen blir følgt opp.

4.1.2 Forvaltningsrevisjon

4.1.2.1 Overordna plan for forvaltningsrevisjon

Koml § 23 - 3 slår fast at kontrollutvalet skal sjå til ”*at det blir gjennomført systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak og forutsetninger*” - forvaltningsrevisjon.

Det følgjer av loven at det blir utarbeidd ein overordna plan for forvaltningsrevisjon minst ein gong i løpet av ein fireårsperiode og seinast innan utgangen av året etter at kommunestyret vart konstituert,

Kva ein forvaltningsrevisjon skal innehalde, følgjer av koml. 23 – 3, 2. ledd.

4.1.2.3 Forvaltningsrevisjonsrapportar

So snart forvaltningsrevisjon er gjennomført, skal kontrollutvalet i samsvar med koml. § 23 – 3, 3. ledd gi rapport til kommunestyret om resultatata av denne. Dette samsvarer med revisjonsforskrifta § 4.

4.1.2.4 Oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapportar

Kontrollutvalet skal sjå til at kommunestyret sine vedtak i tilknytning til behandling av forvaltningsrevisjonsrapportar blir følgt opp, jf kontrollutvalsforskrifta § 5. I denne samanhengen skal kontrollutvalet gi rapport til kommunestyret om korleis kommunestyrets merknader til forvaltningsrevisjonsrapporten har blitt følgt opp. Tidlegare saker som etter utvalet si meining ikkje har blitt følgt opp på ein tilfredsstillande måte, er kontrollutvalet pliktig til å rapportere.

Alle forvaltningsrevisjonsrapportar skal systematisk følgjast opp for å sjå til at forvaltninga sette i verk tiltak for å rette opp påviste avvik.

Det er kommunens administrative leiing med rådmannen i spissen som har ansvar for oppfølginga av kommunestyrets merknader. I dette ligg at det er administrasjonen sjølv, ikkje kontrollutvalet, som kan fastsette korleis administrasjonen skal følgje opp påviste avvik i det konkrete tilfellet.

4.1.3 Eigarskapskontroll

4.1.3.1 Plan for eigarskapskontroll

I samsvar med koml § 23 - 2 skal kontrollutvalet ”*påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskaper m.m.*” Det er gitt ein eigen særbestemmelse om selskapskontroll i koml. § 23 - 4.

Minst ein gong i løpet av ein fireårsperiode og seinast innan utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, skal kontrollutvalet utarbeide ein plan for gjennomføring av eigarskapskontroll. Planen skal basere seg på ei risiko- og vesentlegheitsvurdering av kommuna sin eigarskap.

Herunder vil det gjerne følgje med ei liste over dei selskapa det er relevant å foreta selskapskontroll av på vegne av kommunestyret.

Kva ein slik eigarskapskontroll skal omfatte, følgjer av koml. §23 - 4.

Eigarskapskontrollen er som med forvaltningsrevisjon, ei bestilling kontrollutvalet gjer. Utføringa av denne kontrollen gjerast av ansvarleg revisor.

4.1.3.3 Rapportering om eigarskapskontroll

Utført eigarskapskontroll skal rapporterast til kontrollutvalet. Utvalet avgjer sjølv korleis rapporteringa skal skje, samt kva rapporten skal innehalde. Etter eit kontradiktorisk prinsipp, skal eit selskap som er omfatta av eigarskapskontroll og den som utøver kommunens eigarfunksjon, alltid gjevast høve til å gjeve uttrykk for sitt syn på dei forholda som er omtala i rapporten.

4.1.4 Revisjonsplan

Det følgjer av Koml. § 23 - 3 at kommunens verksemd blir gjenstand for forvaltningsrevisjon. I dette ligg utarbeiding av revisjonsplan. Då også revisor er ansvarleg for planlegging, gjennomføring og rapportering av rekneskapsrevisjon for den enkelte kommune, jf. koml. 24 - 2, vil ein revisjonsplan også omhandle rekneskapsrevisjon. I dei tilfelle det skal gjennomførast eigarskapskontroll, bør også dette innarbeidast i planen.

Kontrollutvalet har ei ”bestillar rolle” når det gjeld forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll. Utvalet er pliktig til å sjå til at revisjon blir gjennomført, men at oppdraget for sjølve gjennomføringa blir sett ut til revisjonen. Med tanke på den bestiller – utførar rolla mellom kontrollutvalet og revisjonen, ser ein det som ein naturleg konsekvens at revisjonen også utarbeider revisjonsplana (t.d. plan for forvaltningsrevisjon).

4.1.5 Rapport frå revisjonen

Oppdragsansvarleg revisor skal rapportere tilbake til kontrollutvalet resultatata av sin revisjon og kontroll. Denne rapporteringa kan med fordel gjerast halvårleg.

4.1.6 Anna

4.1.6.1 Vurdering av revisors uavhengigheit

Den som utfører revisjon på vegne av kontrollutvalet, skal løpande vurdere si uavhengigheit. Det følgjer av revisjonsforskrifta § 19 at oppdragsansvarleg revisor kvart år, avgir ei skriftleg eigenvurdering av si uavhengigheit til kontrollutvalet.

4.1.6.2 Val av revisjonsordning

I dei tilfelle der kommunen vurderer å tilsette eigne revisorar, delta i interkommunalt samarbeid om revisjon (IKS), eller inngå avtale med annan revisor, skal kontrollutvalets innstilling i saka leggest til grunn. Det følgjer av koml. § 24 – 1, første ledd.

Kontrollutvalet kan og av eige tiltak føreta ei slik utgreiing og gje innstilling overfor kommunestyret. Utgreiing av revisjonsordninga kan utførast av kontrollutvalet sitt sekretariatet eller andre eksterne.

4.1.6.3 Val av revisor

Som med punktet ovanfor, skal val av revisor for kommunen skje på bakgrunn av innstilling frå kontrollutvalet, jfr. koml § 24 – 1, tredje ledd. Kontrollutvalet kan av eige tiltak foreta utgreiing og leggje fram innstilling i saka. Denne saka må sjåast i samanheng med ovanstående punkt.

4.1.6.5 Budsjettbehandling

I samband med den årlege budsjettbehandlinga, skal kontrollutvalet utarbeide forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen. Kontrollutvalets forslag til budsjetttramme for kontroll- og revisjonsarbeidet skal følgje formannskapetets innstilling til kommunestyret. Det følgjer av kontrollutvalsforskrifta § 2. I revisjonsselskap organisert som IKS er det representantskapet som vedtek budsjettet, jf lov av 29.januar 1999 nr. 6 om interkommunale selskap § 18.

4.2 Saker som kontrollutvalet bør behandle

4.2.1 Oppfølging av politiske vedtak

I løpet av eit kalenderår vedtek kommunestyret mange saker av ulikt omfang. Det er kommunens administrasjon som skal effektivere desse vedtaka. Då kontrollutvalet utleiær sin kompetanse frå kommunestyret som øvste tilsynsorgan med den kommunale forvaltninga, koml. § 23 - 1 og førestår det løpande tilsynet med den kommunale forvaltninga på vegne av kommunestyret, fell det naturleg at utvalet også krev ei orientering og oversikt over saker som ikkje har blitt iverksett frå administrasjonen si side. Ei ikkje iverksett avgjerd fatta av kommunestyret vil vere å sjå på som i strid med kommunestyrets vedtak og føresetnader.

Kontrollutvalet bør da kunne krevje at administrasjonen legg fram ein oversikt over vedtak som heilt eller delvis ikkje er iverksett, samt ei begrunning frå administrasjonen for denne situasjonen. Kontrollutvalet kan kun krevje å få seg førelagt kva saker det er snakk om, kva saken gjeld og kva forhold som har vanskeleggjort gjennomføringa frå administrasjonen si side. Kompetansen inn i mot korleis administrasjonen vel å iverksette vedtak fatta i folkevalde organ, ligg til den administrative leiinga, med mindre det følgjer av lov eller i medhald av lov, eller kommunestyret har lagt føringar eller vedtekne retningslinjer for korleis slike avgjerder skal settast i verk.

4.2.2 Skatterekneskap

Tidlegare vart skatterekneskapen revidert av den lokale revisjonen som ga ei halvårleg revisjonsmelding til kommunen. Denne funksjonen vart 1. juli 2004 overført til Riksrevisjonen. Samtidig opphøyrdde denne tilbakerapporteringa til kommunen. Etter denne dato blir det kun gitt ein årleg kontrollrapport som blir oversendt kommunen.

Kontrollrapporten gir kommunen tilbakemelding på om skatteoppkrevjarfunksjonen i kommunen blir utført på ein tilfredsstillande måte. Rapporten inneheld og eventuelle forslag til tiltak og forbetringpunkt. Skattedirektoratet stiller ingen krav til formell behandling av kontrollrapporten i kommunestyret/kontrollutvalet, men føreset at kommunen følgjer opp eventuelle tiltak og forbetringar. Vidare blir det frå Skattedirektoratets side forventa at skatteoppkrevjaren oversender skatterekneskapen og kopi av dokumentet til kommunestyret/kontrollutvalet.

4.3 Saker som elles kan bli behandla i kontrollutvalet

4.3.1 Rekneskapsrapportar

I samsvar med budsjettforskriftene skal det leggest fram regnskapsrapportering minst to gongar pr. år utanom årsrekneskapen for kommunestyret. Desse rapportane bør også bli behandla i kontrollutvalet. Kontrollutvalet har ansvar for å sjå til at årsrekneskapen blir lagt fram i tråd med gjeldande regelverk.

4.3.3 Referat og orienteringar

Kontrollutvalet bør få ei tilbakemelding om saker som har vore behandla i dei ulike folkevalde organa i kommunen. Spesielt gjelder det saker kor kontrollutvalet har gitt si fråsegn eller kor saka er utarbeidd med innstilling frå kontrollutvalet. Andre relevante saker kan vere tilbakemelding frå møte kor leiar og eventuelt nestleiar i utvalet har vore med.

4.3.4 Gjennomgang av møtebøker

Kontrollutvalet skal foreta eit løpande tilsyn med den kommunale forvaltninga. Av den grunn kan det vere praktisk å føreta ein gjennomgang av møtebøker for dei andre folkevalde organa i kommunen. Dette for å sikre at vedtaka er i tråd med formell kompetanse som er gitt og att desse er i samsvar med gjeldande delegeringsreglement, samt lover og forskrifter og sjå til at saksbehandlinga er i tråd med gjeldande regelverk. I hovudsak skal beslutningsprosessane vere i tråd med forvaltningslova, offentleglova og kommunelova sine eigne bestemmelsar. For det tredje gjeld det å sjå til at dei vedtaka som er fatta innhaldsmessig ikkje strir mot gjeldande lov og regelverk.

4.3.5 Møteplan for kontrollutvalet

Kontrollutvalet kan sjølv bestemme seg for om og eventuelt når møte skal fastsettast. Legg ein til grunn dei tidsfristane som gjeld for behandlinga av ulike sakstypar, kan ein ut i frå desse kunne sette opp ein møteplan for kontrollutvalet si verksemd. Dei opplysningane som kjem fram i punkt 5 om tidsfristar for behandling samanhalde med utkast til årshjul, gir kontrollutvalet ein forholdsvis klar oversikt med tanke på kva for saker ein kan forvente å behandle i dei forskjellige møta.

4.3.6 Reglement for kontrollutvalet

Kommunelova § 23 - 2 og § 23 - 7 omhandlar saksbehandling i kontrollutvalet, samt sekretariatet si rolle. Bestemmelsane er ikkje til hinder for at det enkelte kontrollutval kan vedta eigne reglement som utfyller forskrifta. Herunder kan ein avklare

- fullmaktsforhold,
- saksbehandlinga,
- utvalet si samansetting/representasjon i kommunestyret,
- forholdet KU/sekretariat
- forholdet KU/revisjon, samt
- forholdet sekretariat/revisjon

4.3.7 Sentrale styringsverktøy i kommunen

Samtlege kommunar er meir eller mindre pålagt å utarbeide sentrale styringsverktøy for den kommunale verksemda innanfor dei ulike forvaltningsområda.

Det kan vere:

- Økonomireglement
- Delegeringsreglement
- Personalhandbok
- Reglement for godtgjersle og erstatning for tapt arbeidsinntekt til folkevalde

Oppgåva for kontrollutvalet blir å sjå til at desse reglementa er i samsvar med gjeldande lover og regelverk. I samband med revidering og endringar, kan kontrollutvalet komme med eigne fråsegner, slik at dei for ettertida framleis ikkje strir mot anna regelverk som den kommunale forvaltning må forhalde seg til.

4.3.8 Krav til god forvaltningsskikk

Nokre gonger kan det komme enkeltsaker som ikkje er behandla i tråd med gjeldande regelverk. Krav til god forvaltningsskikk er ein ulovfestet rettsleg standard som i den seinare tida i stor grad har blitt lovfesta gjennom ulike prinsipp. Krav til god forvaltningsskikk skal føreligge ved sjølve saksbehandlinga.

5. Tidsfristar for behandlinga

Lover og regelverk samt sentrale styringsverktøy i kommunen fastset spesifikke fristar for når behandlinga av dei ulike sakene skal skje i folkevalde organ. Under følgjer ei oversikt over saker samt når dei skal vere framlagt for behandling.

Årsmelding /årsrekneskap skal bli behandla samtidig og innan 6 månadar etter rekneskapsårets slutt, jfr. Koml §14 – 3, handsaming av økonomiplan, årsrekneskap og årsberetning.

Årsrekneskapen skal avleggast seinast 22. februar og årsmeldinga skal avleggast seinast 31. mars.

Revisjonsmelding skal bli levert av oppdragsansvarleg revisor utan unødig opphald etter at årsrekneskapen er avlagt og seinast 15. april jf. koml. §24 – 8. Det følgjer vidare at revisjonsmelding skal bli levert også der årsrekneskap ikkje føreligg eller er ufullstendig.

Regnskapsrapportane skal behandlast tertialsvis i kommunestyret

- Regnskapsrapport 1.tertial (pr 30.april) politisk behandling i juni
- Regnskapsrapport 2.tertial (pr 30.august) politisk behandling i oktober

Ved investeringsprosjekt kan det vere krav om avlegging av **sluttrekneskap** til politisk behandling.

Overordna plan for forvaltningsrevisjon skal rullerast innan ein 4 årsperiode og seinast ved utgangen av året etter at kommunestyret har konstituert seg (jf kontrollutvalsforskrifta § 10)

Plan for eigarskapskontroll skal rullerast innan ein 4 årsperiode og seinast ved utgangen av året etter at kommunestyret vart konstituert jf. koml. § 23 – 4.

Oppfølging av politiske vedtak

For at saka skal vere aktuell, bør ho vere framlagt tidleg på året og seinast samstundes med behandlinga av årsrekneskapen for kommunen, dvs innan 1. juli. Dermed vil saka være med på å skape eit heilheitleg bilete av kommunen si verksemd i det føregåande året.

6. Rapportering til kommunestyret

Mesteparten av dei sakene som det er gitt oversikt over ovanfor, skal rapporterast vidare til kommunestyret. I dei tilfeller bør saka/sakene vere førelagt kontrollutvalet i god tid og seinast 2 veker før handsaming skal skje i kommunestyret.

I dei saker kontrollutvalet ikkje pliktar å leggje fram saka for kommunestyret i lov eller medhald av lov, vil saka som hovudregel bli sett på som avgjort i kontrollutvalet.

I dei tilfelle ligg det til kontrollutvalet sjølv å vurdere kva dei ynskjer å orientere kommunestyret om.

7. Kontrollutvalet sin innstillingsrett

Som hovudregel er kontrollutvalets innstillingsrett ovanfor kommunestyret eksklusiv. Det inneber at det er kun utvalet som legg fram saka. Kommunens administrasjon skal i samsvar med koml. § 23 – 5 allereie ha fått høve til å få uttalt seg i saka.

Unntaka er i hovudsak innstilling i samband med årsmelding/årsrekneskap for kommunen og kommunale føretak (KF). Her vil kontrollutvalet kun komme med ei fråsegn som vert lagt ved rekneskapen. Det følgjer av kontrollutvalsforskrifta § 7. Denne fråsegna vil i hovudsak basere seg på revisjonsmeldinga gitt av oppdragsansvarleg revisor

På bakgrunn av ovanstående legger en saka fram for kontrollutvalet med forslag om slikt

forslag til vedtak:

Ålesund kontrollutval tek orienteringa til vitande.

Bjørn Tømmerdal
Dagleg leiar
Sunnmøre kontrollutvalsekretariat IKS

SAK 03/20 RAPPORTERING TIL KONTROLLUTVALET – ÅRSREKNESKAPEN 2019

Bakgrunn:

Revisor har eit sjølvstendig fagleg ansvar for å revidere årsrekneskapen til kommunen i samsvar med lov, føresegner og god kommunal revisjonsskikk.

Rekneskapsrevisjon omfattar kommunen sin årsrekneskap, og dessutan årsrekneskapen i eventuelle kommunale føretak. Årsrekneskapane skal reviderast før dei blir lagde fram for handsaming i kommunestyret. I tillegg til revisjon av årsrekneskapen til kommunen vil også oppgåvene til revisor omfatte ei rekkje attestasjonar, til dømes meirverdiavgiftskompensasjonsoppgåvene til kommunen.

Rekneskapsrevisjonen skal gje revisor grunnlag for å stadfeste at årsrekneskapen er avlagd i samsvar med lov, forskrift og god kommunal rekneskapsskikk.

Dette inneber at revisor skal gå gjennom årsrekneskapen og grunnlaget for rekneskapstala, og undersøkje om årsrekneskapen gjev eit dekkjande bilete av den økonomiske aktiviteten i kommunen.

Kontrollutvalet fyller sitt ansvar for å sjå til at revisjonen blir utført på ein forsvarleg måte ved å gjennomføre aktivitetar knytte til oppfølging av revisjonen og revisjonsarbeidet. Dette kan omfatte:

- revisor si uavhengigerklæring
- kvalitetskontrollar hjå revisor
- avtalar mellom kontrollutval og revisor
- engasjementsbrev for revisjonsoppdraget
- strategi og plan for revisjonen, og risikovurderingar
- revisjonsrapportar
- nummererte brev
- meldingar om eventuelle mislege handlingar
- revisjonsmeldinga

Kontrollutvalet kan i framkant av rekneskapsåret be om at revisor gjev ei orientering om revisjonsstrategien, revisjonsplanen og dei risikovurderingane planen byggjer på. Det spesielle for rekneskapsåret 2019 er at Ålesund kontrollutval skal uttale seg om alle dei fem gamle kommunane sine rekneskap. Vedlagt følgjer ei orientering som kommunerevisjon ved Anne Nygård vil gå nærare innpå i møtet onsdag 15. januar 2020.

Forslag til vedtak:

Ålesund kontrollutval tek orienteringa til vitande.

Bjørn Tømmerdal
Dagleg leiar
Sunnmøre kontrollutvalsekretariat IKS

Rekneskapsrevisjon 2019

ÅLESUND, 15. JANUAR 2020
ANNE NYGÅRD

MRR
Møre og Romsdal Revisjon SA

Agenda

- ▶ Rapportering til kontrollutvalet - årsrekneskapen 2019

- ▶ Tilnærming til revisjon for 2019
  - ▶ Prosjektrekneskap for fellesnemnda
  - ▶ Ørskog kommune
  - ▶ Skodje kommune
  - ▶ Haram kommune
  - ▶ Sandøy kommune
  - ▶ Ålesund kommune

- ▶ Førebuing for nye Ålesund kommune

MRR
Møre og Romsdal Revisjon SA

Ansvar for å levere årsrekneskap

- ▶ Det er rådmannen og administrasjonen i den nye kommunen som har ansvaret for at det vert utarbeidd årsrekneskap for alle dei gamle kommunane
- ▶ Rekneskap skal vere lagt fram 15. februar 2020
- ▶ Årsmelding skal vere lagt fram 31. mars
- ▶ Revisjonen startar arbeidet med revisjon før endeleg rekneskap er ferdig. Til døme kontroll av bankavstemmingar og løn.

MRR
Møre og Romsdal Revisjon SA

Revisjon – Rapportering til kontrollutvalet

- ▶ Rapport om utført revisjon
  - ▶ Alle kommunane
  - ▶ To gongar – første gong etter utført arbeid før nyttår
- ▶ Revisjonsmelding
  - ▶ Alle kommunar og prosjektrekneskap for fellesnemnda
  - ▶ Frist 15. april 2020
- ▶ Rapport for etterlevingskontroll ikkje aktuelt i 2020

MRR
Møre og Romsdal Revisjon SA

Generell tilnærming til rekneskapsrevisjon

- ▶ Risikovurdering
  - ▶ Iboende risiko og intern kontroll
  - ▶ Bevisste feil – misleg framferd
  - ▶ Ubevisste feil
- ▶ Vesentlighetsvurdering
  - ▶ Årsrekneskapen
  - ▶ Momskompensasjon
  - ▶ Andre kontrollar

MRR
Møre og Romsdal Revisjon SA

Prosjektrekneskap for fellesnemnda

- ▶ Prosjektbudsjett for 2017-2019 med tilskot på 76,6 mill kroner
  - ▶ Opphavleg 61,5 mill til arbeid med samanslåing og 5 mill til infrastruktur
  - ▶ Ytterlegare skjønnsmidlar til ulike utviklingsprosjekt
- ▶ Prosjektrekneskap for 2017 og 2018 er godkjent av fellesnemnda og sendt kontrollutvala i dei ulike kommunane til orientering
- ▶ Prosjektrekneskapen for 2019 vert godkjent av Ålesund kommunestyre

MRR
Møre og Romsdal Revisjon SA

Revisjon av fellesnemnda sitt prosjektrekneskap

- ▶ Vurdert den interne kontrollen
- ▶ Kontroll at lønsutgiftene var til samanslåingsarbeid og utviklingsarbeid. **Prosjektmidlane skulle ikkje dekke utgifter til ordinære kommunale tenester**
- ▶ Kontroll av større innkjøp – med omsyn til innkjøpsreglane
- ▶ Kontrollert at tilvising av utgifter var gjort av prosjektleiar
- ▶ Kontroll av at bokføringa stetta dei kommunale rekneskapsprinsippa
  - ▶ Mellom anna skiljet mellom drift og investering
- ▶ Vurdert interne inntekter (renter) og utgifter til administrasjon

MRR
Møre og Romsdal Revisjon SA

Anna førebauande arbeid mot ny kommune

- ▶ På grunn av at revisor skal vere uavhengig og at det ikkje skal verte tvil om ansvarsforhold, kan ikkje kommunerevisjonen gi råd til løysingar
- ▶ Vi kan uttale oss om dei løysingane som kommunen sjølv legg fram
- ▶ Møte med VAR – nye tankar om registrering av sjølvkostutgifter
- ▶ Momskompensasjon ved overgang til ny kommune
- ▶ Justeringsavtalar (momskompensasjon på investeringsobjekt)
- ▶ Budsjettreglement (kom for seint)

MRR
Møre og Romsdal Revisjon SA

Ørskog kommune

- ▶ Driftsbudsjett inntekter på 207 millionar kroner
- ▶ Ordinær rekneskapsrevisjon
  - ▶ Generell låg risiko
- ▶ Fokusområde – balansepostane i rekneskapen
  - ▶ Periodisering av variabel løn for desember
- ▶ Liten fokus på testing av rutinane

MRR
Møre og Romsdal Revisjon SA

Skodje kommune

- ▶ Driftsbudsjett på 378 millionar kroner
- ▶ Ordinær rekneskapsrevisjon
  - ▶ Generell låg risiko
- ▶ Fokusområde
  - ▶ Oppfølging av refusjon av sjukepengar
  - ▶ Rullerande kontroll etterrekning av opphald i institusjon
  - ▶ Periodisering av variabel løn desember
- ▶ Lite fokus på testing av rutinar

MRR
Møre og Romsdal Revisjon SA

Haram kommune

- ▶ Driftsbudsjett på 676 millionar kroner
- ▶ Ordinær rekneskapsrevisjon
  - ▶ Generell moderat risiko
- ▶ Fokusområde
  - ▶ Oppfølging av etterrekning av vederlag for opphald i institusjon
  - ▶ Skiljet mellom drift og investering
  - ▶ Variabel løn for desember
- ▶ Lite fokus på rullerende testing av rutinar

MRR
Møre og Romsdal Revisjon SA

Sandøy kommune

- ▶ Driftsbudsjett på 120 millionar kroner
- ▶ Ordinær rekneskapsrevisjon
  - ▶ Generell moderat risiko i 2019
- ▶ Fokusområde
  - ▶ Oppfølging av etterrekning av vederlag for opphald i institusjon
  - ▶ Variabel løn for desember
  - ▶ Rutinar for byggesakshandsaming
  - ▶ Rutinar for investeringsprosjekt
  - ▶ Periodisering av inntekter frå barnehage og SFO

MRR
Møre og Romsdal Revisjon SA

Ålesund kommune

- ▶ Driftsbudsjett på 3,6 milliardar
- ▶ Ordinær rekneskapsrevisjon
  - ▶ Generell høg risiko
- ▶ Fokusområde
  - ▶ Skiljet mellom drift og investering i Ålesund kommunale eiendom
  - ▶ Tiltak for å hindre ulovleg overtid andre halvår
  - ▶ Bokføring av overdregne egedelar til Bingsa Gjenvinning AS

MRR
Møre og Romsdal Revisjon SA

- ▶ Spørsmål?

MRR
Møre og Romsdal Revisjon SA

“

Vi vil bidra til at innbyggerne i vårt distrikt får et enda bedre fylke å bo i

”

- Møre og Romsdal Revisjon SA

MRR
Møre og Romsdal Revisjon SA

SAK 04/20 STATUS OMKRING FORVALTNINGSREVISJON AV INVESTERINGSBUDSJETT REF SAK 25/19

Bakgrunn: frå møteboka til Ålesund kontrollutval 4. september 2019:

Sak 25/19 - Skisse til forvaltningsrevisjon – investeringsbudsjett.

Sakspapir fra kontrollutvalgsekretariatet datert 28. august 2019.

Kontrollutvalgets enstemmige vedtak:

Kontrollutvalget i Ålesund vedtar framlagte prosjektplan datert 27. august 2019 og setter i gang arbeidet med forvaltningsrevisjon av investeringsprosjekt i Ålesund kommune.

Halde seg orientert undervegs

Etter at prosjektet er bestilt og fram til levering av ferdig rapport, er det viktig at kontrollutvalet held seg informert om status for prosjektet. Standard for forvaltningsrevisjon stiller ikkje nokon konkrete krav til form og innhald i ei slik rapportering, utover at det bør vere ein god kommunikasjon mellom revisor og bestillar. Kor ofte og korleis det skal rapporterast undervegs i prosjektperioden, kan avtalast mellom revisor og kontrollutval, med utgangspunkt i kva kontrollutvalet treng og ynskjer.

Faktorar som kan vere viktige i denne samanhengen er kva omfang og utstrekning i tid prosjektet har. Andre viktige forhold kan vere kor ofte kontrollutvalet held møte, og dessutan utvalet si erfaring med forvaltningsrevisjon og/eller erfaring knytt til å samarbeide med den revisjonseininga som gjennomfører undersøkinga.

For prosjekt som går over lenger tid, kan det vere naturleg at revisjonen rapporterer status for prosjektet i kontrollutvalet sine møte undervegs i prosjektperioden. Rapporteringar kan medverke til at partane får avklara om undersøkinga blir utført i samsvar med kontrollutvalet sine intensjonar, og om framdrifta i prosjektet er tilfredsstillande.

Kontrollutvalet forventar å få ei oppdatering frå kommunerevisjonen i sitt møte onsdag 15. januar 2020. Saka vert etter dette lagd fram utan tilråding til vedtak.

Sunnmøre kontrollutvalsekretariat
Bjørn Tømmerdal
Dagleg leiar

SAK 05/20 MØTEPLAN 2020 FOR ÅLESUND KONTROLLUTVAL

Bakgrunn:

Det er viktig å sørge for at kontrollutvalet har tilstrekkeleg med møte, slik at utvalet kan utføre og følgje opp dei oppgåver som er naudsynte for å sikre forsvarleg kontroll og tilsyn.

Ein bør unngå at det går så lang tid frå eit møte til det neste at sakene som kjem opp mistar sin aktualitet. Sjølv om mindre kommunar handsamar færre saker enn større kommunar, er det likevel faste oppgåver gjennom året og valperioden som gjer det naturleg at kontrollutvalet har eit minimum av møte.

Det kan også være aktuelt med møte i tillegg til møteplanen om situasjonen krev det. Det kan nemnast at det førre utvalet i Ålesund (2015-2019) avtalte 6 faste møter på sin ordinære møteplan for 2019 men hadde i tillegg 6 møter omkring reguleringsprosessen i Skutvika.

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalet i Ålesund kommune vedtar følgjande faste møter for kalenderåret 2020:

Onsdag 15. januar, torsdag 19. mars, måndag 25. mai, måndag 24. august, onsdag 14. oktober,
onsdag 9. desember,

Bjørn Tømmerdal
Dagleg leiar
Sunnmøre kontrollutvalsekretariat IKS